Pašnjaci otoka Cresa
B. Aničić

Petrebišća, Učka
N. Kereša

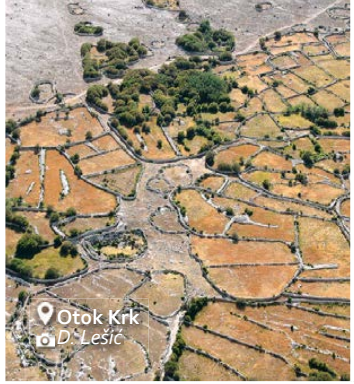
Otok Krk
D. Lešić

PP Vransko jezero
M. Švencbir

Takala, Bakarski prezidi
V. Stopfer

UDRUGA DRAGODID

Udruga je osnovana 2007. godine, a počeci djelovanja sežu još u 2002., kad je održana prva međunarodna suhozidna radionica u selu Dragodid kod Komiže na Visu. Danas smo prisutni na raznim lokalitetima diljem hrvatske obale i u drugim zemljama; sjedište udruge je u Šapjanama kod Rijeke, a glavna radionica održava se u selu Petrebišća na Učki.

Glavne aktivnosti udruge su organizacija i vođenje suhozidnih radionica te provođenje istraživanja suhozidne baštine u suradnji s lokalnim partnerima, izvornim nositeljima umijeća gradnje suhozida i poznavateljima lokalnih tradicija. O svim aktivnostima možete čitati na našem portalu www.dragodid.org i Fb stranici gdje prenosimo i ostale vijesti sa suhozidne scene Hrvatske i susjednih zemalja istočnog Jadrana.

Udruga trenutno broji oko 40 članova i članica. Uvjet za primanje u redovito članstvo je sudjelovanje na jednoj višednevnoj ili više jednodnevih radionica suhozida.

SUHOZID

Suhozid (ili gromača, mocira, kolnjik, redina...) je jednostavna, a opet složena konstrukcija od kamena, kojom su generacije graditelja od prapovijesti pa do današnjih dana, trajno i upečatljivo, a opet nježno i prirodno, obilježile hrvatski mediteranski krš, stavljajući ga u društvo velikih svjetskih kulturnih krajolika.

Uz estetsku, povijesnu i kulturnu vrijednost, smatramo da suhozid može i treba zadržati svoju praktičnu primjenu kao ekonomski i ekološki korisna tehnika u poljoprivredi i graditeljstvu, te dobiti novu ulogu kroz društvene aktivnosti i edukaciju.

Da bismo postali pravi meštar ili meštrovica potreban je cijeli život, međutim na vlastitom primjeru smo naučili da uz poznavanje nekoliko osnovnih principa i uz malo vježbe svatko može naučiti dovoljno da izgradi ili popravi jednostavan suhozid.

Stoga pozivamo sve da stave kamen na kamen ili podijele fotografije suhozidnih građevina i krajolika na interaktivnoj karti Suhozid.hr!

KAKO IZGRADITI SUHOZID?

- Prije svega, podloga / zid se očisti od raslinja i zemlje
- Zida se na čvrstoj podlozi a svaki kamen polaže se na ravno kako ne bi klizio van zida. Kod popravaka, prije zidanja se privremeno ukloni urušen i nestabilan dio
- Zida se obostrano a međuprostor puni i zaravnjuje škaljom - raznovrsnim sitnijim kamenom
- Kamenje se zbog stabilosti i sidrenja u pravilu stavlja dužim dijelom u zid
- Sljedeći red diže se tek kad je ovaj ispod gotov i zaravnan škaljom
- Gornja strana kamena uvijek je ravna ili nagnuta prema unutrašnjosti zida
- Ako ne sjedne "iz prve", kamen se ne odbacuje u stranu: svaki je dobar i naći će svoje mjesto
- Nepravilnim kamenjem može se ispuniti sredinu zida
- Pravilnije kamenje čuva se za temelje, uglove, vrh zida

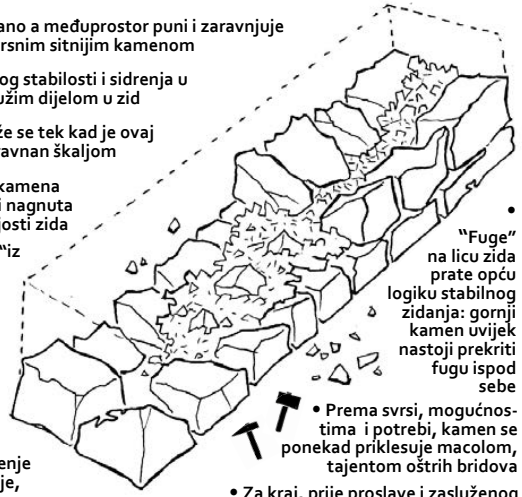

- "Fuge" na licu zida prate opću logiku stabilnog zidanja: gornji kamen uvijek nastoji prekriti fugu ispod sebe
- Prema svrsi, mogućnostima i potrebi, kamen se ponekad priklesuje macolom, tajentom oštrih bridova
- Za kraj, prije proslave i zasluženog odmora, gradilište se uređuje - preostalo kamenje i škalju odlaže se u stranu na gomilu gdje neće smetati.

Tehnički muzej, Zagreb
F. Šrajer

Murter, gradina
N. Fressel

Trim na otoku Hvaru
M. Plančić

Radionica na Velom Izu
F. Bubalo

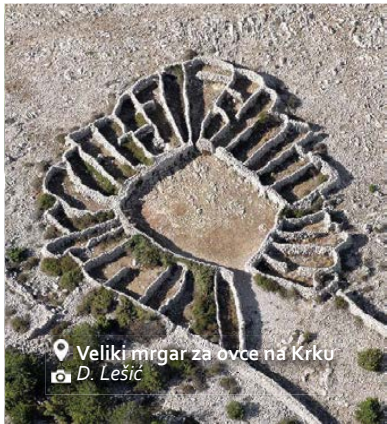
Veliki mrgar za ovce na Krku
D. Lešić

Rekonstrukcija bunje na Šolti
H. Vuletić

Petrebišća, Učka
N. Kereša

Uva, Portugal
Matej Požega

Srima, Čačina gomila
M. Krizanić

Brač, radionica Gea Viva u Milni
Sabine Engelhardt

PARTNERSTVA I SURADNJA

Ministarstvo kulture • Općina Mošćenička Draga • Park prirode Učka • Park prirode Vransko jezero • Muzej grada Crikvenice • Nacionalni park Sjeverni Velebit • udruga Pjover • udruga Argonauta • Park prirode Telašćica • Nacionalni park Kornati • JU Marjan • Muzej grada Šibenika • TZ Općine Tkon • Nacionalni park Brijuni • Grad Mali Lošinj • Institut za turizam • Grad Stari Grad • Općina Podgora • Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja • Psihijatrijska bolnica Rab • Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije Split / graditeljsko nasljeđe • Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu • Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu • Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu • Građevinski fakultet Sveučilišta u Mostaru • IKI Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci • Tehnički muzej Nikola Tesla, Zagreb • TZ Viškovo • Memorijalni centar Lipa • PZ Dolčina Praputnjak • Lovačko društvo "Perun" • udruga Modrave Murter-Betina • udruga Gea Viva • udruga Zemlja za nas • udruga Čovjek na Zemlji • udruga BIOM • udruga Otok • udruga Suhozid • udruga Anatomija otoka • udruga Svima • udruga 4 image • udruga Feniks • udruga za otočki razvoj Brač • Silba Environment Art • Grupa Katalizator • DUNEA • IDA • Diverse Earth • Med-INA • Slobodna Dalmacija d.d. • LAG Škoji • LAG Laura • Iskon Internet d.d. • Minigradnja d.o.o.. Vodice • Wearactive d.o.o., Rukavac • Union Rempart (FR) • Zavičajna udruga Brljica (BH) • Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika BiH • University of Washington, Seattle (US) • Palombar (PT) • Dala Foundation (RO) • APARE (FR) • EXPEDITIO (MN) • PK Subra (MN) • Consell de Mallorca (ES) • Zavoda za varstvo kulturne dedinščine Slovenije • Hrvatsko etnološko društvo • Hrvatsko društvo čuvara baštine (BH) • Zaklada Caboga Stiftung • PD Paklenica • Centar za kulturu Vela Luka • Društvo arhitekata Istre (DAISAI) • Hrvatska komora arhitekata Zagreb • Hrvatska komora arhitekata Dubrovnik • Muzejski dokumentacijski centar • OŠ Pučišća • Kapitel d.o.o., Žminj • Andrija Suić Vlahov • Branko Brubnjak • Branko Orbanić • Borut Juvanec (SI) • Jadran Kale • Goran Andlar • Sven Kulušić • Boris Čok (SI) • Antun Vranković • Sergio Gnesda (FR/IT) • Sanja Buble • Tihana Fabijanić • Berislav Horvatić • Zdravko Živković • Ivan Tokić • Katja Marasović...

EU-PROJEKTI

IPA projekti (partner/izvođač): • Oživi Održi Otok • Roof of Rock • Kamen-most • Baština pokretač razvoja • EX.PO.AUS • REVITAS II • ERASMUS+ projekt (partner): Building a sustainable future

STUDIJE

Ministarstvo kulture • Nacionalni park Brijuni • JU Kamenjak • Grad Mali Lošinj • Grad Stari Grad • Općina Jelsa • Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

ČLANSTVO

SPS - Société scientifique internationale pour l'étude pluridisciplinaire de la Pierre Sèche • SEE Heritage - The South East European Heritage Network • LAG Terra Liburna

EU Prize for Cultural Heritage / Europa Nostra Award 2011 • 47. zagrebački salon arhitekture - posebno priznanje • The Best in Heritage - najbolja prezentacija 2012. • Zagrebački Velesajam, sajam Zelena gradnja 2015 • EXPONATEC 2013

DONATORI

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva • Ministarstvo kulture • Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije • Zaklada HAZU • Grad Komiža • Splitsko-dalmatinska županija • Primorsko-goranska županija • Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu • Studentski zbor Sveučilišta u Zagrebu • "RADNIK" Opatija • Headley Trust

Tiskanje ove publikacije omogućeno je inancijskom podrškom Nacionalne zaklade za razvoj civil-noga društva. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost autora i nužno ne izražava stajalište Nacionalne zaklade.

4 GRADA DRAGODID

SUHOZIDNA BAŠTINA I VJEŠTINA GRADNJE

• istraživanje • dokumentiranje • promocija • edukacija •

KONTAKT

info@dragodid.org • www.dragodid.org • fb: Dragodid

Radionica Petrebišća, Učka
F. Šrajer

Radionica u Brljici, BiH
Z. Griželj

Radionica u parku Orsula kraj Dubrovnika
V. Stopfer

Dragodid, otok Vis
F. Šrajer

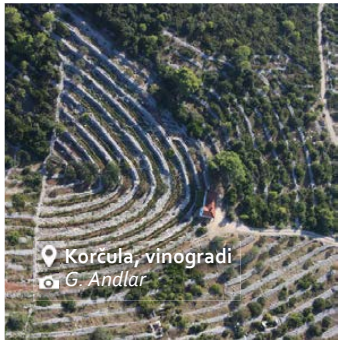
Korčula, vinogradi
G. Andlar